

Finansdepartementet
Fi.remissvar@regeringskansliet.se
Fi.ofa.esa@regeringskansliet.se.

Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet SOU 2023:45

Upphandlingsmyndigheten har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerad utredning.

Upphandlingsmyndigheten ställer sig bakom det goda syftet med att öka förtroendet för offentlig verksamhet genom att motverka intressekonflikter då en medarbetare övergår från den offentliga sektorn till privata sektorn. Samtidigt ser vi positivt på övergångar i båda riktningarna. Upphandlingsmyndigheten menar att det finns en rad utmaningar i utredarens förslag som vi är tveksamma till och därför vill lyfta fram.

Upphandlingsmyndigheten tillstyrker förslaget att genomföra en sammanhållen lagstiftning, och därmed utvidga personkretsen att även omfatta myndighetschefer samt personer i ledande ställning direkt underställda myndighetschefen. Vilka som kommer att omfattas föreslår utredningen att myndigheterna själva ska bestämma då den lokala kännedomen om tjänsterna finns här, vilket Upphandlingsmyndigheten instämmer i. Det finns dock en risk för stora variationer mellan myndigheternas olika bedömningar utan att det objektivt framstår som motiverat. Det vore önskvärt att något stöd kunde tas fram i syfte att underlätta för de enskilda myndigheterna och för att styra mot en enhetlig rättstillämpning, annars finns risk för att förtroendet för reglerna urholkas.

Kostnaderna för alla myndigheter kommer sannolikt att öka, och några myndigheter kommer att få betydligt ökade kostnader. Upphandlingsmyndigheten frågar sig om dessa kostnader står i rimlig proportion till de förväntade effekterna med lagstiftningen.

Alla förvaltningsmyndigheter under regeringen kommer att påverkas av utredningens förslag eftersom de i egenskap av arbetsgivare måste överväga vilka anställningar som ska vara förenade med övergångsrestriktioner. Det kommer att innebära att de arbetsgivare som drabbas hårdast kostnads- mässigt är myndigheter med hög personalomsättning och myndigheter som har en verksamhet där risken för förtroendeskada är särskilt hög på grund av verksamhetens art.

Myndigheterna kommer enligt förslaget inte att kompenseras för de kostnader som uppstår. Förslaget kan innebära en risk för att myndigheter väljer att inte tillämpa regelverket på det sätt som är tänkt, på grund av att de ekonomiska konsekvenserna tar överhand.

Kostnaderna i samband med rekryteringen av myndighetschefer och den ytterligare krets som myndigheter själv bedömer ska omfattas av övergångsrestriktionerna, kommer att öka. Alltför höga löneanspråk kan medföra att offentliga sektorn får svårare att rekrytera personer i ledande ställning med rätt kompetens. Upphandlingsmyndigheten frågar sig om det även finns risk för att attraktionskraften för relevanta tjänster till offentlig sektor minskar och därmed bidrar till negativa effekter på kompetensförsörjningen. Det saknas en konsekvensanalys om utredningens förslag riskerar att påverka möjligheten att attrahera rätt kompetens till offentlig verksamhet.

Myndigheten saknar också ett resonemang vad som gäller angående intressekonflikter då interimsschefer tillsätts, och om dessa bör hanteras i särskild ordning. Det blir sannolikt svårare att rekrytera interimsschefer om dessa omfattas av karens.

Vi noterar också att en översyn av bisysslor inte ingick i utredningens uppdrag, men en sådan utredning skulle Upphandlingsmyndigheten välkomna då en korrekt hantering av bisysslor är en förutsättning för allmänhetens förtroende för offentlig sektor.

Generaldirektör Inger Ek har beslutat i detta ärende. Avdelningschef Eva Lindgren har varit föredragande. I handläggningen har även chefsjurist Helene Molander deltagit.

Inger Ek
Generaldirektör
Upphandlingsmyndigheten